

Jaarstukken 2025

3.2 Energie en klimaat

Ambitie

De ambitie is om Gouda duurzaam door te geven aan de volgende generaties. Gouda wil in 2040 CO₂-neutraal zijn en in 2050 moet de leefomgeving bestand zijn tegen klimaatveranderingen. In 2025 is het Duurzaamheidsplan "Zo geven we Gouda door" vastgesteld. Het Duurzaamheidsplan bevat op de thema's wonen, vervoer, lokaal ondernemerschap en de gemeentelijke organisatie verschillende acties om de CO₂-reductie richting 2040 te versnellen.

De gemeente wil zelf het goede voorbeeld geven door extra te investeren in de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.

Het speerpunt komende periode is verdere vergroening afgestemd op de bodemgesteldheid. Kwalitatief groen met een hoge biodiversiteit maakt de stad leefbaar en aantrekkelijk voor mens en dier. Duurzaamheid gaat over alle beleidsterreinen en is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Hiermee is verduurzaming in brede zin en het behalen van meer CO₂-reductie specifiek, een organisatiebrede opgave.

Wat is bereikt?

1) Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen

In 2025 is Gouda verder gegaan om de stad beter bestand te maken tegen klimaatverandering. Samen met partners is gewerkt aan een toekomstbestendige leefomgeving. De gemeente heeft extra geïnvesteerd in groen, toekomstbestendige bomen en maatregelen voor waterberging en het tegengaan van hittestress. Deze aanpak is bekroond met de Klimaatprijs 2025 van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Initiatieven zoals de Tegeltaxi, nieuwe wadi's (waterafvoer, drainage en infiltratie), extra waterberging in de openbare ruimte, grijs-woordt-groeninitiatieven, subsidies voor geveltuinen en groenblauwe schoolpleinen hebben hieraan bijgedragen.

2) Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit

In 2025 zijn de eerste resultaten zichtbaar geworden van het in 2024 vastgestelde Omgevingsprogramma Groen Gouda en het Omgevingsprogramma Groen: Biodiversiteit. Groenstructuren zijn versterkt, gebiedseigen en toekomstbestendige bomen- en plantensoorten zijn toegepast. Op meer plekken is ecologisch bermbeheer ingevoerd, zijn natuurvriendelijke oevers aangelegd en is het maaibeheer aangepast. Bij projecten is de voorkeursvolgorde voor hemelwater toegepast: vasthouden en hergebruiken, infiltreren en vertraagd afvoeren. In combinatie met baggerwerkzaamheden en de aanleg van natuurvriendelijke oevers heeft dit bijgedragen aan verbetering van de waterkwaliteit.

3) Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden

In 2025 zijn verdere stappen gezet om inwoners en ondernemers te ondersteunen bij energiebesparing en isolatie. In Plaswijk zijn de eerste stappen gezet voor een wijkuitvoeringsplan. In Achterwillens zijn warmteoplossingen onderzocht als mogelijk alternatief voor aardgas. In Kort Haarlem is samengewerkt aan de verkenning van een kleinschalig warmtenet. Ook zijn inwoners met energiearmoede ondersteund en hebben veel inwoners advies gekregen van een energiecoach. De mogelijkheden voor verduurzaming van monumenten zijn verruimd. Op bedrijventerreinen zijn meer zonnepanelen op daken geplaatst en samen met de stichting Schooldakrevolutie zijn ook nieuwe zonnepanelen op schooldaken gerealiseerd.

4) Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed

In 2025 zijn meerdere verduurzamingsprojecten voor gemeentelijk vastgoed uitgevoerd of gestart. Zo zijn onder andere zonnepanelen geplaatst op de Chocoladefabriek en de uitgebreide parkeergarage naast het Huis van de Stad. Ook is gestart met de renovatie en grootschalige verduurzaming van het Stadhuis. Voor buurthuis De Speelwinkel is het ontwerp voor verduurzaming verder uitgewerkt. Daarnaast zijn diverse quick wins uitgevoerd en is een aantal energiemeters slimmer gemaakt. Ook zijn plannen opgesteld om het Groenhovenbad versneld aardgasvrij te maken.

5) Investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte

In 2025 is in meerdere wijken gewerkt aan de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte. Integrale en gedeeltelijke ophoogprojecten zijn uitgevoerd en er is een robuust hemelwatersysteem aangelegd. Het Funderingsloket Groene Hart wordt vaker benut en bewustwording rondom funderingen neemt toe. Met het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte Binnenstad zijn locaties aangepakt die niet voldeden aan de eisen voor toegankelijkheid en beeldkwaliteit. Als onderdeel van het Kaderplan Bodemdaling is de waterpeilverlaging in de binnenstad verder voorbereid.

3.2.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Doelstelling 1: Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen

- **Bij bouwontwikkelingen zijn afspraken over klimaatadaptatie en vergroening toegepast.**
Bij bouwontwikkelingen zijn de Structuurvisie Groen en het Convenant Klimaatadaptatief Bouwen gevolgd en vastgelegd in de bijbehorende overeenkomsten.
- **In de openbare ruimte is gewerkt aan meer groen en waterberging.**
Bij projecten in de openbare ruimte zijn de uitgangspunten uit het Programma Groen Gouda en het Water- en Rioleringsprogramma toegepast. Waar mogelijk is extra waterberging en groen toegevoegd, onder meer in Oud Achterwillens. In Kort Haarlem en de Vogelbuurt is de vergroening en de aanleg van een robuust hemelwatersysteem voortgezet. In 2025 is hiermee ook gestart in de Kadebuurt.
- **Via het Groenfonds en subsidieregelingen is extra vergroening gerealiseerd.**
Via het Groenfonds is op verschillende locaties in totaal 676 m² verharding vervangen door groen. Aan de Cappenersteeg is 55 m² groen toegevoegd en daarnaast zijn vier grijs-wordt-groenprojecten uitgevoerd in de Walvisstraat, Slapperdel, Raambuurt en Van Persijnstraat. De gemeente ondersteunde ook de aanleg van 108 geveltuinen, goed voor 62 m² extra groen. Via de subsidieregeling groenblauwe schoolpleinen zijn in totaal acht schoolpleinen vergroend of in voorbereiding genomen.
- **Samen met bewoners is gewerkt aan een klimaatbestendige stad.**
Inwoners zijn via campagnes, sociale media en evenementen zoals de Duurzame Markt, Boomfeestdag en de biodiversiteitsweek geïnformeerd over klimaatadaptatie, biodiversiteit, waterbeheer en vergroening. Dit heeft onder meer geleid tot de inzet van de Tegeltaxi bij 122 adressen. Daarbij zijn in totaal 13.063 tegels opgehaald. Daarnaast zijn negen nieuwe bomen geplant in het geboortebos, ontvingen 26 perceeleigenaren subsidie voor 368 m² groen dak en maakten 123 inwoners gebruik van de subsidie voor een regenton. Tijdens de Boomfeestdag plantten zes klassen van vier scholen samen 24 bomen.
- **Nieuwe maatregelen voor waterberging op privéterrein zijn voorbereid.**
In de binnenstad is het haalbaarheidsonderzoek naar georganiseerd waterbergen op privéterrein afgerond. In 2026 krijgt dit een vervolg met een pilotproject onder de naam *Beter Tegen Regen*.

Doelstelling 2: Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit

- **De groenstructuur is versterkt en het ecologisch beheer is verder ontwikkeld.**
Waar mogelijk zijn bermen ecologisch beheerd en natuurvriendelijke oevers aangelegd. Ook is gestart met een onderzoek naar verdere verbetering van het ecologisch bermbeheer. Dit onderzoek wordt in 2026 voortgezet. Daarnaast zijn in 2025 de voorbereidingen gestart voor het bomenplan binnenstad.
- **In de openbare ruimte zijn biodiversiteitsmaatregelen toegepast.**
Op meerdere plekken in de stad zijn maatregelen genomen om de biodiversiteit te versterken. De gemeente ontving provinciale subsidie voor het verbeteren van het leefgebied van drie diersoorten en één plantensoort in Noorderhout. De werkzaamheden zijn in het voorjaar van 2025 uitgevoerd en maken deel uit van een breder verbeterplan voor dit gebied.
- **Nieuwe richtlijnen ondersteunen biodiversiteit bij projecten en ophogingen.**
Een nieuw ontwikkelde bloemen- en heesterlijst met waardevolle inheemse soorten helpt de gemeente bij ophogingen en andere projecten in de openbare ruimte.
- **Samen met de waterschappen is gewerkt aan verbetering van de waterkwaliteit.**
De gemeente heeft met de waterschappen samengewerkt aan waterkwaliteitsvraagstukken, zoals de aanpak van invasieve rivierkreeften. Ook zijn in 2025 veel watergangen in Gouda gebaggerd, wat eveneens bijdraagt aan de waterkwaliteit.
- **Natuurinclusief bouwen is verder voorbereid en verankerd.**
De gemeente is gestart met een soortenmanagementplan om gebouwde diersoorten te beschermen binnen de isolatieopgave. Ook is gewerkt aan nieuw beleid om natuurinclusief bouwen verder te verankeren.
- **De uitvoering van de nota Dierenwelzijn is gestart.**
In 2025 is gestart met de uitvoering van de nota Dierenwelzijn. Er is overleg gevoerd met verschillende Goudse organisaties, een financiële bijdrage verstrekt aan stichting Vul mijn Bak en gesproken over ondersteuning van het Dierenbuddy-project. Ook is samen met de visvereniging gewerkt aan een kaart van de Goudse watergangen met vislocaties.

Doelstelling 3: Inwoners en ondernemers stimuleren energie te besparen en aardgasvrij te worden

- **De aanpak voor energiebesparing en isolatie is verder uitgewerkt.**
In 2025 is de Uitvoeringsstrategie Energiebesparing en Isoleren 2026-2032 vastgesteld. Deze strategie richt zich op het voorbereiden van de woningvoorraad op een aardgasvrije eindsituatie. Het Gouds Isolatieprogramma is verder uitgevoerd en de onderdelen daarvan zijn, voor zover nog niet in uitvoering, opgenomen in de nieuwe strategie.
- **Inwoners zijn ondersteund bij energiebesparing en verduurzaming van hun woning.**
Inwoners zijn geholpen met de inzet van energiecoaches en energiekussers, een witgoedregeling, collectieve inkoopacties en subsidies. De blokgewijze aanpak van koopwoningen via de Energiekaravaan Gouda heeft beperkt resultaat opgeleverd. Na advies vroegen slechts enkele bewoners daadwerkelijk een offerte aan.
- **De mogelijkheden voor verduurzaming van monumenten zijn verruimd.**
De Regeling Erfgoed en Duurzaamheid is aangepast. Daarmee zijn de mogelijkheden voor verduurzaming van monumenten verruimd en zijn procedures vereenvoudigd.

- **Met bewoners zijn warmteoplossingen in verschillende wijken onderzocht.**
Samen met bewoners is de mogelijke aardgasvrije warmteoplossing in Achterwillens en een deel van Kort Haarlem onderzocht. Beide trajecten zijn vergevorderd, maar nog niet volledig afgerond. Op basis van de uitkomsten worden afspraken gemaakt met initiatiefnemers en bewoners over het vervolg. College en raad worden hierover geïnformeerd en geadviseerd.
- **Bedrijven zijn gestimuleerd en aangesproken op energiebesparing en verduurzaming.**
De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) heeft in 2025 in totaal 99 controles uitgevoerd op energieregelgeving voor bedrijven en instellingen, waaronder de informatieplicht energiebesparing en de verplichting voor kantoren om minimaal energielabel C te hebben. Het merendeel van de kantoren voldoet aan deze eis. Eind 2025 is één last onder dwangsom opgelegd. Met inzet van het Servicepunt Energietransitie Bedrijven is in 2025 een toename van 20% van het aantal zonnepanelen op bedrijfsdaken gerealiseerd ten opzichte van 2024. Vanuit het Gouds Duurzaamheidsfonds is één lening verstrekt voor de verduurzaming van een schoolgebouw.
- **Bewonersinitiatieven zijn ondersteund met subsidie en expertise.**
Via de regeling Samen naar een Duurzame Omgeving zijn in 2025 negen aanvragen voor woningen en bedrijventerreinen gehonoreerd, voor een totaalbedrag van ongeveer € 125.000.
- **Het vastgestelde duurzaamheidsplan biedt de kapstok voor de verschillende acties ten aanzien van energietransitie.** Hiermee wordt een overkoepelende blik geboden.

Doelstelling 4: Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed

- **De routekaart voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed is geactualiseerd.**
De routekaart is aangepast naar aanleiding van de consequenties van het Herfstakkoord. De doelen van 55% CO₂-reductie in 2030 en CO₂-neutraal en aardgasvrij in 2040 zijn ongewijzigd gebleven. Maar de planning van de uitvoering is aangepast. Door de fasering van middelen staat het tussendoel voor 2030 onder druk.
- **Voor het Groenhovenbad zijn extra verkenningen uitgevoerd.**
Hoewel sport- en onderwijsgebouwen geen onderdeel zijn van de verduurzamingsaanpak van het gemeentelijk vastgoed, is voor het Groenhovenbad in 2025 een businesscase opgesteld. Ook is onderzocht of verduurzaming van deze locatie mogelijk is met alternatieve financiering, zodat dit project sneller kan worden uitgevoerd.
- **Bij verduurzaming is rekening gehouden met gebouwbewonende diersoorten.**
Bij de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed is aandacht besteed aan de inpassing van nestgelegenheid voor soorten als gierzwaluwen, vleermuizen en huismussen.
- **Waar mogelijk is verduurzaming gekoppeld aan onderhoud en toegankelijkheid.**
De gemeente heeft bij de uitvoering gezocht naar samenhang met onderhoudsmaatregelen uit het meerjarenonderhoudsplan en met maatregelen voor toegankelijkheid.
- **De Routekaart voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed maakt onderdeel uit van het Duurzaamheidsplan.**

Doelstelling 5: Investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte

- **Het nieuwe beheerplan voor groot- en vervangingsonderhoud is vastgesteld.**
In 2025 heeft de raad het Beheerplan GOVO voor de jaren 2026 en 2027 vastgesteld. De financiële consequenties daarvan zijn verwerkt in de begroting. De jaren 2028-2033 zijn door de raad voor kennisgeving aangenomen.
- **De aanpak van kwetsbare kademuren en kunstwerken is voortgezet.**
Vanuit het Beheerplan Groot- en Vervangingsonderhoud is verder gewerkt aan het meerjarig en gefaseerd herstellen van kwetsbare kademuren en andere kunstwerken. In 2025 is gestart met de kademuren aan de Karnemelksloot, Nieuwe Gouwe Oostzijde, Lage Gouwe en de Vest.
- **De eerste straten in de binnenstad zijn ingericht volgens het nieuwe kwaliteitsplan.**
De Korte en Lange Tiendeweg en de Peperstraat zijn als eerste straten ingericht conform het Kwaliteitsplan voor de openbare ruimte in de binnenstad.
- **De uitvoering van het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad is voortgezet.**
In het kader van dit plan zijn drie overstorten aangepakt. De overstort aan de Herpstraat is in 2025 gerealiseerd. Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft de voorbereiding van de waterpeilscheidingen en het gemaal voortgezet. Ook zijn bewoners ondersteund bij het verkleinen van het risico op funderingsschade en is een infiltratiedrain aangelegd om de houten funderingen in het Regentesseplantsoen te beschermen.
- **Samen met het kenniscentrum is gewerkt aan kennisdeling over bodemdaling en funderingen.**
De gemeente heeft nauw samengewerkt met het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen en kennis gedeeld via de Bodemdalingsexperience en de website van het kenniscentrum. Het Funderingsloket Groene Hart heeft in 2025 in totaal 138 adviesvragen over woningfunderingen behandeld.

3.2.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

3.2.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2025)	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Databron	
Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen	Genomen maatregelen tegen effecten van klimaatverandering	2025: Nee: 41,3%, Ja, één maatregel 29,3% Ja meerdere maatregelen 26,9% Ja, andere maatregelen 2,5%	2024: Nee: 42.7% Ja, één maatregel: 28.3% Ja, meerdere maatregelen: 25.8% Ja, andere maatregelen: 3.2%	2023: Nee: 44% Ja, één maatregel: 30% Ja, meerdere maatregelen: 24% Ja, andere maatregelen: 2%	2022: Nee: 49% Ja, één maatregel: 26% Ja, meerdere maatregelen: 22% Ja, andere maatregelen: 3%	(Stadspeiling Gouda, Duurzaamheid en klimaat)	
Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen	Maatregelen willen nemen om overlast door hitte en water rondom woning tegen te gaan	2025: Ja, zeker: 29,5% Ja, misschien: 48,1% Nee, zeker niet: 22,4%	2024: Ja, zeker: 40.7% Ja, misschien: 42.9% Nee, zeker niet: 16.4%	2023: Ja, zeker: 39% Ja, misschien: 46% Nee, zeker niet: 14%	2022: Ja, zeker: 41% Ja, misschien: 43% Nee, zeker niet: 15%	(Stadspeiling Gouda, Duurzaamheid en klimaat)	
Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen	Na een hevige regenbui blijft langer dan 2 uur water in de straat staan	2025: Altijd: 8,5% Vaak: 13,7% Soms 26,0% Zelden: 24,7% Nooit: 24,0% Weet niet: 3,2%	2024: Altijd: 8.2% Vaak: 12.9% Soms: 25.8% Zelden: 26.4% Nooit: 22.6% Weet niet: 4.1%	2023: Altijd: 12% Vaak: 17% Soms: 28% Zelden: 23% Nooit: 20% Weet niet: 1%	2022: Altijd: 10% Vaak: 12% Soms: 29% Zelden: 24% Nooit: 21% Weet niet: 5%	(Stadspeiling Gouda, Duurzaamheid en klimaat)	
Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen	Schaduwplekken voor verkoeling tijdens een periode van warm weer	2025: Ja, die zijn er voldoende: 57,7% Ja, maar de hoeveelheid is beperkt: 29,2% Nee, die zijn er niet: 7,7% Weet niet: 5,3%	2024: Ja, die zijn er voldoende: 56.1% Ja, maar de hoeveelheid is beperkt: 30.3% Nee, die zijn er niet: 7.4% Weet niet: 6.2%	2023: Ja, die zijn er voldoende: 55% Ja, maar de hoeveelheid is beperkt: 31% Nee, die zijn er niet: 8% Weet niet: 6%	2022: Ja, die zijn er voldoende: 55% Ja, maar de hoeveelheid is beperkt: 31% Nee, die zijn er niet: 8% Weet niet: 6%	(Stadspeiling Gouda, Duurzaamheid en klimaat)	
Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit	Groenbalans (inclusief percentage voor groen met waterkwaliteit)	2025: 2.172.278 m2 groen waarvan 90,6% groen	2024: 2.151.359 m2 groen waarvan 90,3% groen	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2023: 2.091.640 m2 groen waarvan 89,9% groen	Gemeente Gouda, Geovisia	

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2025)	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Databron	
	waarde voor biodiversiteit)	met meerwaarde voor biodiversiteit	met meerwaarde voor biodiversiteit		met meerwaarde voor biodiversiteit		
Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden	Hoofdverwarmingsinstallatie woningen (aardgas)	2024: 31.930*	2023: 32.098	2022: 32.294	2021: 32.106	CBS, Regionale Klimaatmonitor https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84948NED/	*Ieder jaar wijzigt de meetmethode. 2024 is gerapporteerd op basis van de laatste data. De andere jaren zouden volgens de nieuwste meetmethode uitkomen op: 2023: 32.130, 2022: 32.360, 2021: 32.440, 2020: 32.500
Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden	Gouds IsolatiePlan	1 ^e kwartaal 2025: Label A of hoger: 31,4% Label B of C: 44,1% Label D, E, F, G: 24,6%	1 ^e kwartaal 2024: Label A of hoger: 24,9% Label B of C: 46,9% Label D, E, F, G: 28,2%	1 ^e kwartaal 2023: Label A of hoger: 23,3% Label B of C: 46,3% Label D, E, F, G: 30,4%	x	x	
Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden	Percentage bekende hernieuwbare energie	Geen waarde beschikbaar	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2021: 3.8%	RVO, Regionale Klimaatmonitor	
Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed	Reductie van de CO2-uitstoot van de gemeentelijke vastgoedportefeuille	Geen waarde beschikbaar	Geen waarde beschikbaar.	Geen waarde beschikbaar.	2021: 11% CO2 reductie	Streven is in 2026 overal slimme meters te installeren zodat daarna gerapporteerd kan worden.	
Investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte	Ik vind mijn buurt goed/slecht onderhouden	2025: Goed onderhouden: 19,8% Redelijk goed onderhouden: 48,9% Redelijk slecht onderhouden: 23,2% Slecht onderhouden: 8,1%	2024: Goed onderhouden: 20% Redelijk goed onderhouden: 49% Redelijk slecht onderhouden: 22% Slecht onderhouden: 9%	2023: Goed onderhouden: 18% Redelijk goed onderhouden: 49% Redelijk slecht onderhouden: 25% Slecht onderhouden: 8%	2022: Goed onderhouden: 19% Redelijk goed onderhouden: 47% Redelijk slecht onderhouden: 24% Slecht onderhouden: 11%	Stadspeiling	

3.2.4 Wat heeft het gekost?

3.2.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 (basis)	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Rekening 2025	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	37.938	41.727	39.869	1.859
Baten	-37.679	-41.290	-40.659	-631
Saldo van baten en lasten	258	437	-791	1.227
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	258	437	-791	1.227

3.2.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 (basis)	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Rekening 2025	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
7.2 Riolering	-918	-1.135	-1.967	832
7.3 Afval	-2.218	-2.115	-2.495	379
7.4 Milieubeheer	3.394	3.688	3.671	17
Totaal	258	437	-791	1.227

3.2.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
7.2 Riolering	832	V
De onderschrijving bij de lasten op dit taakveld wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor beheer- en onderhoud, door fasering van (groot onderhouds-) werkzaamheden.	832	V
7.3 Afval	379	V
Dit voordeel betreft incidenteel hogere baten met betrekking tot zwerfafval. In 2025 is een nagekomen vergoeding UPV (Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid) zwerfafval 2023 en 2024 ontvangen. Informatie hierover kwam pas na de 2e Berap beschikbaar en kon daarom niet meer verwerkt worden in de begroting 2025.	330	V
Diverse kleine verschillen.	49	V
7.4 Milieubeheer	17	V
Diverse kleine verschillen.	17	V

3.2.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
Geen toe te lichten mutaties op reserves onder dit programma.		
Totaal	0	V

3.3 Wonen en leefomgeving

Ambitie

In Gouda kan iedereen prettig wonen en leven en dat moet zo blijven.

Een goede bereikbaarheid en woningaanbod voor elke doelgroep zijn daarvoor van belang. Er komen nieuwe woningen in Westergouwe, de Spoorzone en andere plekken in de stad. De norm is betaalbaar bouwen, natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen, en aandacht voor duurzame mobiliteit.

De goede bereikbaarheid en centrale ligging zijn een onbetwistbare kracht van Gouda. Om Gouda in de toekomst duurzaam bereikbaar te houden en goed te ontsluiten, wordt het Verkeerscirculatieplan uitgevoerd. Met meer ruimte voor fietsers, wandelaars en het openbaar vervoer. De binnenstad wordt autoluw. Het omgevingsbeleid biedt duidelijke richting en regelgeving voor een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.

Wat is bereikt?

1) Een toekomstbestendige woningvoorraad voor alle doelgroepen

In 2025 zijn verdere stappen gezet naar een woningvoorraad die beter aansluit op de behoeften van verschillende doelgroepen. De gemeente heeft bijgedragen aan de regionale woonzorgvisie, afspraken gemaakt over de toekomst van de woonruimteverdeling en de mogelijkheden verkend om de doorstroming van ouderen te bevorderen. Ook zijn de woonwensen van jongeren en woonwagengebouwen in beeld gebracht.

2) Actieve sturing op het woningbouwprogramma

De woningvoorraad in Gouda is in 2025 met 714 woningen toegenomen. Daarvan zijn 645 nieuwbouwwoningen opgeleverd en 122 woningen toegevoegd via onder meer splitsing en transformatie. De flinke toename betreft woningen die in 2023 en 2024 zijn gebouwd. Ook heeft de gemeente bij de rijksoverheid aandacht gevraagd voor voortzetting van landelijke regelgeving die betaalbaar wonen ondersteunt, in het bijzonder de Wet betaalbare huur.

3) Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan

Met de uitvoering van het Verkeerscirculatieplan zijn verdere stappen gezet. De gemeente werkte aan het ontwerp van de doorfietsroutes Gouda-Bodegraven, Gouda-Rotterdam en Gouda-Alphen. De Bodegraafsestraatweg heeft een nieuw profiel gekregen en op de Goudse Houtsingel zijn twee oversteeklocaties gerealiseerd. In Korte Akkeren en Kort Haarlem is betaald en vergunningparkeren ingevoerd om de parkeeroverlast te verminderen en de leefbaarheid te verbeteren.

4) Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading

Ook op het gebied van duurzame mobiliteit zijn resultaten geboekt. De zero-emissiezone voor stadslogistiek is ingevoerd. Het aanbod van deelmobiliteit is uitgebreid: het aantal deelauto's is toegenomen van 28 naar 48 en ook het aantal deelfietsen is uitgebreid. Daarnaast is de regionale laadvisie vastgesteld. Daarmee zijn verdere stappen gezet in de overgang naar duurzame mobiliteit. De stationsgarage is uitgebreid met 80 plekken en voorzien van zonnepanelen.

5) Invoering van de Omgevingswet

Verder is gewerkt aan de invoering van de Omgevingswet. De gemeente heeft advies gegeven over bijna 300 buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en 70 keer vooroverleg gevoerd over een bouwinitiatief. Ook zijn een gebiedsgericht omgevingsprogramma voor Goverwelle en een thematisch omgevingsprogramma Parkeren vastgesteld.